

80 (82)

Verslag van de hoorzitting die op 20 januari 2013 om 11.00 uur te Den Haag werd gehouden naar aanleiding van het bezwaarschrift van 15 oktober 2013, dat door de heer J.P.E. Baakman namens de heer R.J. Bakker werd ingediend tegen de beslissing van 9 oktober 2013 van de hoofdofficier van justitie van het Arrondissementsparket Oost Nederland (kenmerk: wobverzoek Bakker/Bawa).

Aanwezig waren:

De leden van de hoorcommissie:

mr. H. Vreugdenhil (voorzitter);

mr. P. Hirschhorn (secretaris);

mr. K. v.d. Bogaard (lid).

Ter zitting verschenen: de heren Baakman, Bakker, Bakker junior en Paalman.

De voorzitter stelt de hoorcommissie voor en deelt mee dat men verschenen is voor een hoorzitting, die plaatsvindt in verband met een bezwaarschrift dat is ingediend door de heer Baakman tegen de beslissing van 8 oktober 2013 houdende een afwijzing van een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). De voorzitter vraagt de heer Baakman in te gaan op de vraag of hier sprake is van een herhaald verzoek als bedoeld in artikel 4:6 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Eerder heeft de heer Baakman een verzoek op grond van de Wob gedaan ten aanzien van hetzelfde rapport voor zijn cliënt de heer Paalman.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Baakman, die het bezwaarschrift toelicht aan de hand van zijn pleitnota (bijgevoegd).

De heer Baakman geeft aan dat hij na afloop van de hoorzitting de door hem voorgedragen pleitnota zal overhandigen en dat hij steeds zal aangeven waar hij afwijkt van zijn pleitnota.

In aanvulling op zijn pleitnotitie merkt Baakman het volgende op.

Het begrip belanghebbende in de Awb is een onderwerp dat in de jurisprudentie aan de orde komt. In het kader van de Wob is het belang gelegen in de wet zelf. Iedereen is belanghebbende in het kader van de Wob. Ons kantoor is geen belanghebbende.

De heer Baakman merkt met betrekking tot het buiten sluiten van de minister nog op dat uit het besluit niet te destilleren is dat het is genomen namens de minister. Het is niet ondenkbeeldig dat de minister er geen weet van heeft dat deze zaak dient. Het beroep op openbaarheid van de hoorzitting wordt gedaan in het kader van het Europese recht.

De voorzitter merkt op dat de heer Benk Korthals in 2000 minister van Justitie was en niet de heer Donner.

De heer Baakman zegt dat hij de codering met het cijfer 90 op de pleitnota doorstreept. Dit is een codering die betrekking heeft op het opzoeksysteem van jurisprudentie van zijn kantoor.

De heer Baakman merkt op dat er verschillen zijn tussen het eerste Wob-verzoek met betrekking tot het VerEsal-rapport en het huidige Wob-verzoek met betrekking tot dit rapport. Er zijn twee verschillende verzoekers en de verzoeken zijn niet identiek, omdat er sprake is van een ander beslistmoment, vanwege de ex-nunc toetsing.

De heer Baakman stelt dat, zodra een Besloten Vennootschap de opdracht aanvaardt om onderzoek te doen voor een bestuursorgaan en het bestuursorgaan het onderzoeksrapport gebruikt ter onderbouwing van een besluit, de opstellers van zo'n rapport als ambtenaren

81

83

moeten worden gezien. De onderzoekers treden dan in dat geval op als ambtenaar. Dit is uitgemaakt in een arrest over fiscaal recht met betrekking tot de Heidemij.

De heer Baakman merkt op dat als een rechter vindt dat zijn naam niet mag worden genoemd, hij geen rechter moet worden. Dat geldt ook voor een hoofdofficier van justitie.

De heer Baakman kondigt aan dat er nogal wat op stapel staat met betrekking tot de Vuurwerkcramp. Dat heeft te maken met gemeentelijke zaken. Niet alles kan op het bordje van Den Haag worden gelegd. De Vuurwerkcramp heeft nog altijd een enorme impact.

De heer Baakman wijst erop dat er veel Wob-procedures worden gevoerd. De Wob beschermt de democratie. Het gros van de Wob-verzoeken is legitiem. Het is niet de bedoeling op de man te spelen, maar doel is het weergeven van de feitelijke situatie. Zijn cliënt is op grond van de kleine fout veroordeeld, het niet in orde zijn van de Hinderwetvergunning.

Wat het belang van de milieu-informatie betreft merkt de heer Baakman op dat er in de visie van zijn cliënt, evenals in zijn eigen visie, geen sprake is van grote schandalen en niet van opslag van munitie als het om de Vuurwerkcramp gaat. Er heeft wel zwaar materiaal gelegen. De samenstelling van het vuurwerk als zodanig is ook milieu-informatie. De heer Baakman vraagt bijzondere aandacht voor de afwikkeling van de zaak in Culemborg.

De heer Baakman wijst op een uitspraak van 26 juni 1991, gepubliceerd in de Gemeentestem, met een annotatie van mr. Beers.

De heer Baakman vertelt over een rechtszaak die hij volgende week heeft in Arnhem, waarbij het gaat over de openbaarmaking van toevoegingsbeschikkingen. Alle relevante bescheiden zijn daarin opgevraagd om te bezien of sprake is van toevoegingsfraude. In die zaak gaat het niet zozeer om privacygevoelige gegevens als fiscale gegevens van cliënten die op toevoeging procederen, maar op die grond is openbaarmaking wel afgewezen. In moeilijke zaken volstaan bestuursorganen steeds met een herhaling van zetten, maar er is geen belang bij eindeloze procedures.

De heer Baakman waarschuwt dat Nederland het lelijke eendje van Europa dreigt te worden. De Nederlandse jurisprudentie zal door het Europese Hof bekeken moeten worden. Als het in strijd is met Europese richtlijnen dan gaat het over de kop.

De heer Baakman zegt dat de kwestie van de verkeerde bestuursrechtelijke informatie die als software-informatie diende voor de brandweer onderbelicht is gebleven.

Dat er in de kwestie rond André de V. de verkeerde kant op is gekeken, is niet te wijten aan de rechercheurs van destijds, maar aan de minister van Justitie, aldus de heer Baakman.

De heer Baakman merkt op dat wanneer derde-belanghebbenden in beeld komen aan hen een zienswijze wordt gevraagd. De heer Baakman stelt dat er geen berichten zijn van andere belanghebbenden dan zijn cliënt, die bezwaar zouden hebben tegen openbaarmaking van de stukken. De betrokkenen is niet om hun mening gevraagd.

De voorzitter merkt op dat de officier van justitie ook tot de rechterlijke macht behoort.

De heer Baakman wijst op de betrokkenheid van mevrouw Hirschhorn bij eerdere zaken rond de Vuurwerkcramp. Ten aanzien van de voorzitter van de hoorcommissie wijst hij op zijn betrokkenheid bij een journalistieke zaak. Dat hoort niet in het licht van het vermijden van de schijn van partijdigheid.

82

~~84~~

De voorzitter vraagt de heer Baakman waarom hem dat ongeschikt maakt als lid van de hoorcommissie. Hij vraagt de heer Baakman zijn stelling te onderbouwen.

De heer Baakman geeft aan dat het minder gevoelig zou liggen als het geen ad hoc hoorcommissie was. Twee van de drie leden van de hoorcommissie hebben betrokkenheid gehad bij de Vuurwerkramp. Die betrokkenheid is al voldoende voor de schijn van partijdigheid. In de hoedanigheid van uw functioneren heeft u veel kennis van zaken. De journalistieke zaak betrof ook de Vuurwerkramp. De schrijvende pers heeft als waakhond te functioneren. De pers hoort de grenzen op te zoeken. U zit daar als ambtenaar, maar u bent één van de topmensen en het gaat over het openbaar maken van stukken. Beide zaken hebben te maken met de openbaarheid.

De heer Baakman merkt op dat het beroep op het Europese recht ook de belangen van andere lidstaten dient, namelijk het belang dat zich daar niet soortgelijke rampen voordoen.

De heer Baakman kondigt aan dat ook de rol van de Nationale ombudsman nog in kaart gaat worden gebracht.

Naar aanleiding van de verwijzing van de heer Baakman naar recente wetgevingsinitiatieven vraagt de voorzitter de heer Baakman naar de relevantie daarvan voor het bestreden besluit.

De heer Baakman zegt dat de rechter kan anticiperen op komende wetgeving.

De heer Baakman zegt dat alles wat het Openbaar Ministerie heeft vergaard des officiers is. Het is aan dat orgaan om te bezien welk bewijsmateriaal wordt ingebracht in een procedure. Artikel 21 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering geeft niet het recht aan de advocaat de rechter voor te liegen. De heer Baakman verwijst naar de parlementaire geschiedenis bij dit artikel en wat dit artikel betekent voor de officier van justitie. De officier van justitie heeft geen onbeperkt vrijblijvende rol. Er is een parallel artikel speciaal voor de officier van justitie. De heer Baakman legt de vraag neer in hoeverre dit artikel ook van toepassing is in het bestuursrecht.

Het lid van de hoorcommissie mevrouw Hirschhorn vraagt de heer Baakman welke conclusies voor het bestreden besluit de heer Baakman verbindt aan zijn betoog over dit artikel.

De heer Baakman geeft aan dat hoofdrolspelers in procedures creatief mogen zijn in hun pleidooien, maar dat die creativiteit niet oneindig kan zijn, omdat je een rechter niet op het verkeerde been mag zetten en niet bewust iets mag weglaten. Het heeft te maken met de samenhang tussen zaken. Dit geldt ook voor medewerkers van het parket-generaal als zij, in hoedanigheid van ambtenaar, optreden namens de Staat.

Om 12.23 schorst de voorzitter de hoorzitting voor 5 minuten.

Om 12.28 uur hervat de voorzitter de hoorzitting.

De heer Baakman merkt op dat de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, onder c, opgeld zou kunnen doen als er in de zaak ten gronde nog een onderzoek zal gaan plaatsvinden, niet als het om een sub-zaak gaat.

De heer Baakman geeft aan dat het er veel van weg heeft dat men heeft besloten dat de stukken geheim zijn, geheim moeten blijven en dat het daarom geheim is. Voorts zegt hij dat hij niet het advies heeft gegeven aan de heer Paalman om naar de Nationale ombudsman te gaan.

83

~~85~~

De voorzitter zegt dat hij met belangstelling kennis heeft genomen van de documentaire van de heer Paalman over de Vuurwerkramp die op internet is geplaatst.

De heer Baakman geeft aan dat in de tweede alinea van de laatste pagina, na het woord "geknoeid" in de een na laatste zin de woorden "aldus de documentaire" moeten worden gelezen.

Mevrouw v.d. Bogaard, lid van de hoorcommissie, vraagt de heer Baakman wat hij bedoelt met de term sjabloonwerking.

De heer Baakman zegt dat hiermee wordt bedoeld dat je jurisprudentie niet één op één kunt overnemen. Vaak is dat appels met peren vergelijken zoals bij een beroep op het gelijkheidsbeginsel. Vaak zijn gevallen niet identiek. Wanneer wel sprake is van identieke gevallen kan men de sjabloonwerking toepassen. In deze zaak kan dat niet; er is geen sprake van een ne bis in idem. De heer Baakman zegt dat hij het concept beroepschrift al klaar heeft liggen voor het geval er weer een identiek besluit komt.

De voorzitter vraagt de heer Baakman hoe hij een nieuw verzoek van de heer Paalman om openbaarmaking van het VerEsal-rapport zou kwalificeren in het licht van artikel 4:6 Awb.

De heer Baakman antwoordt dat hij zich ook dan zou beroepen op de toetsing ex-nunc. Bovendien heeft de minister nu ook een iets andere opstelling dan destijds en hij wijst op het openbaar maken van de onderzoeksopdracht naar aanleiding van het Wob-verzoek inzake Daslook. Aan de heer Paalman is bovendien naar aanleiding van zijn Wob-verzoek wel iets verstrekt: het overzicht van de onderzoeken. Dat is in het bestreden besluit niet gebeurd. Het onderzoek van de heer Herstel ontbreekt op dat overzicht. In deze zaak geeft de minister een andere uitleg. Al die feiten moet de minister wegen.

Op de vraag van mevrouw Hirschhorn, secretaris van de commissie, hoe de heer Baakman aankijkt tegen de vraag of openbaarmaking van de lijst met onderzoeken in het bestreden besluit nog wel aan de orde kan zijn, nu deze al eerder openbaar is gemaakt, antwoordt de heer Baakman dat de zaak van de heer Paalman nog niet onherroepelijk is.

De voorzitter merkt op dat hij de heer Demmink talloze malen heeft ontmoet en hem ook de hand heeft gedrukt, maar dat de heer Demmink geen bemoeienis heeft gehad met zijn aanstelling, bezoldiging of overplaatsing. De voorzitter wijst ook op de opmerkingen van mevrouw Hirschhorn over dit onderwerp tijdens de zitting bij de rechtbank in Zwolle in de Daslook-zaak.

De heer Baakman wijst erop dat hij de processen-verbaal van het Turkse Openbaar Ministerie heeft ingebracht in de procedure van de heer Paalman bij de Raad van State. Verder geeft hij aan dat zijn bureau veel gebruik maakt van de mogelijkheid van internetconsultatie bij wetsvoorstellen.

De voorzitter vraagt de heer Bakker of hij nog wat wil toevoegen aan het betoog van zijn gemachtigde.

De heer Bakker zegt dat hij zich aansluit bij wat zijn gemachtigde naar voren heeft gebracht. In het kader van de Vuurwerkramp heeft men nooit oog gehad voor de wetgeving met betrekking tot Hinderwet en milieu. De heer Bakker geeft aan dat het makkelijk was om hem daarop te veroordelen en de gemeentebambtenaren bleven buiten schot. De heer Bakker merkt op dat hij graag wil weten wat er die bewuste dag voor 15.00 uur is gebeurd en daarna. De heer Bakker geeft aan dat hij daar recht op heeft. Hij heeft zeker een kwartier gesproken met de officier van dienst van de brandweer en later weet deze officier daar niets meer van, aldus de heer Bakker. De heer Bakker zegt dat het zijn gezin en het gezin van de heer Paalman allemaal veel heeft gedaan. Hij zegt dat ze het VerEsal-onderzoek hebben omarmd

84

86

en dat hij zich tientallen keren heeft gemeld om te praten, ook bij het Openbaar Ministerie. Hij merkt op 14 dagen met het onderzoeksteam om de tafel te hebben gezeten in Deventer en allerlei motieven heeft aangedragen. De uitkomst van het onderzoek is voor hem onbegrijpelijk. Op 5 januari 2012 heeft het onderzoeksteam met hem en zijn gezin gesproken. Men was toen niet te spreken over wat er in de media was verschenen. De heer Bakker zegt dat hij zich heeft vergist in dit land en hij vraagt zich af waarom moet dit 14 jaar moet duren.

De heer Baakman overhandigt mevrouw v.d. Bogaard, lid van de hoorcommissie, de door hem voorgelezen pleitnota.

De voorzitter sluit de hoorzitting en dankt de aanwezigen voor de verstrekte inlichtingen, waarna allen de zitting verlaten.

Gezien en akkoord,
de voorzitter,

H. Vreugdenhil